

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/103/2004

POSTRZEGANA I POSTULOWANA WYSOKOŚĆ ZAROBKÓW

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Jednym z efektów transformacji ustrojowej jest wyraźne zróżnicowanie zarobków Polaków. Wynika ono zarówno ze zwiększania się wpływu czynników merytokratycznych na poziom dochodów, czyli przynależności do różnych grup zawodowych i poziomu oraz typu wykształcenia, jak i z usytuowania zakładu pracy w sektorze prywatnym lub publicznym.

W maju¹, po pięcioletniej przerwie, po raz kolejny sondowaliśmy opinie Polaków na temat wysokości zarobków osób wykonujących różne zawody i pełniących różnego rodzaju funkcje publiczne. Pytaliśmy zarówno o szacunki dotyczące obecnych zarobków przedstawicieli poszczególnych grup, jak też o postulowaną wysokość ich zarobków. Na potrzeby analizy w niniejszym komunikacie uwzględniliśmy średnie wartości zarobków podawanych przez respondentów.

W tabeli 1 zestawione zostały średnie postrzeganych i postulowanych zarobków osób wykonujących różne zawody i pełniących różne funkcje publiczne, obliczone na podstawie wyników pięciu badań, realizowanych od 1994 roku². Ze względu na inflację istotne znaczenie dla analiz mają wzajemne relacje między podanymi kwotami, a nie ich bezwzględna wysokość.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (168) przeprowadzono w dniach od 7 do 10 maja 2004 roku na liczącej 1006 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

² Dane za rok 1994 przeliczono na nowe złote (po denominacji).

Tabela 1

Zawody i funkcje	Jak Pan(i) sądzi, ile obecnie, przeciętnie miesięcznie, zarabiają ludzie pracujący w następujących zawodach lub pełniący określone funkcje, a ile, Pana(i) zdaniem, powinny zarabiać te osoby?									
	Postrzegana wysokość zarobków					Postulowana wysokość zarobków				
	II 1994	I 1995	VII 1996	II 1999	V 2004	II 1994	I 1995	VII 1996	II 1999	V 2004
	w złotych									
Dyrektor firmy państwowej	1590	2670	4810	8387	21 125	1380	1960	2950	5335	8507
Dyrektor firmy prywatnej	-	-	-	-	27 344	-	-	-	-	13 049
Górnik	560	830	1160	1886	2367	920	1150	1740	2586	3688
Inżynier	620	800	1260	2233	3595	820	1060	1560	2578	4082
Premier	2330	3660	5460	10 560	22 793	2110	2980	4490	9356	12 484
Ksiądz	1250	1480	2170	2905	5206	650	800	1290	1726	2361
Lekarz	640	790	1370	2008	3925	1000	1200	1780	2987	4435
Minister	1820	2730	4060	7953	15 981	1570	2160	3060	5778	8681
Nauczyciel	340	450	680	925	1611	600	760	1120	1820	2474
Posel	1270	1910	3440	6453	12 145	910	1290	2150	3709	4887
Oficer wojska	750	990	1590	2276	3739	830	1090	1680	2465	3940
Policjant	550	710	1120	1488	2194	740	960	1410	2151	3244
Prezydent	3180	4830	7530	12 319	24 953	2550	3470	6410	12 484	17 114
Profesor uniwersytetu	780	950	1600	2329	5201	1130	1500	2170	3981	5498
Prywatny przedsiębiorca	2650	3780	5830	8115	15 579	2220	2810	4830	6025	9214
Robotnik w państwowej fabryce	330	430	610	885	1138	560	740	1030	1496	2110
Robotnik w prywatnej fabryce	400	510	680	959	2520	580	760	1080	1559	2108
Rolnik indywidualny	380	490	860	715	1211	740	930	1590	1780	2460
Pielęgniarka	-	-	-	743	1029	-	-	-	1386	1856
Sprzątaczk	220	270	390	574	736	330	420	620	890	1220
Urzędnik	410	510	790	1205	3465	520	650	990	1435	2080
Polityk	1120	1740	2470	5132	10 191	870	1230	1920	3041	4298
Sędzia	-	1290	2010	3557	7150	-	1570	2390	4060	6012
Wojewoda	-	-	-	8495	10 840	-	-	-	5590	7008
Radny gminny	-	-	-	2435	2829	-	-	-	1692	1795
Burmistrz	-	-	-	5559	9513	-	-	-	3544	5598

ZAROBKI POSTRZEGANE

Hierarchia zarobków postrzeganych

Po raz pierwszy w badaniu dotyczącym postrzegania przez opinię publiczną dochodów różnych grup zawodowych na liście funkcji i profesji umieściliśmy dyrektora firmy prywatnej, który został liderem w hierarchii postrzeganych zarobków.

Od lutego 1994 roku, kiedy rozpoczęliśmy badanie tej kwestii, pierwsze miejsce ze względu na postrzeganą wysokość zarobków zajmował Prezydent RP. Obecnie, w odczuciu społecznym, prezydent zarabia tylko 91% tego, co dyrektor firmy prywatnej. Trzecie miejsce pod względem postrzeganych zarobków zajął premier ze średnim dochodem wynoszącym 83% zarobków szefa prywatnej firmy. Pomijając relację postrzeganych dochodów prezydenta i premiera do dochodów dyrektorów firm prywatnych należy zauważyć, iż opinia społeczna jest świadoma faktu wysokich wynagrodzeń menedżerów niektórych firm prywatnych, które znacznie przewyższają zarobki osób pełniących najwyższe funkcje państwowe.

Osiem miejsc w pierwszej dziesiątce zawodów/funkcji postrzeganych przez respondentów jako najbardziej intratne zajmują profesje związane z działalnością polityczną. Oprócz prezydenta i premiera są to: minister, poseł, wojewoda, polityk i burmistrz. Prezydent i premier zdecydowanie wyróżniają się pod względem wysokości zarobków na tle pozostałych osób czerpiących dochody z pełnienia funkcji politycznych - różnica pomiędzy dochodami osób pełniących te dwie funkcje a pozostałą piątką jest większa niż wewnętrzne zróżnicowanie dochodów w tej drugiej grupie.

Dyrektor firmy państwowej, zajmujący czwarte miejsce w omawianym rankingu, zarabia - zdaniem respondentów - średnio 77% tego, co dyrektor firmy prywatnej. Wpływ sektora własności na społeczne postrzeganie zarobków jest jeszcze silniejszy na poziomie stanowisk robotniczych - w opinii badanych robotnik w państwowej fabryce zarabia mniej niż połowę tego, co osoba na takim samym stanowisku w fabryce prywatnej. Dochody z pracy robotnika zatrudnionego w państwowym zakładzie - w odczuciu społecznym - są także niższe niż dochody rolników indywidualnych, grupy zawodowej postrzeganej jako jedna z najbardziej upośledzonych pod tym względem.

Na szóstym miejscu w omawianym rankingu znalazł się prywatny przedsiębiorca z dochodami na poziomie 57% dochodów dyrektora firmy prywatnej. Takie postrzeganie dochodów zawodowych menedżerów i przedsiębiorców, czyli właścicieli firm, nie powinno dziwić, gdyż najwyższe zarobki w Polsce uzyskują na ogół prezesi największych spółek akcyjnych³, w których kapitał jest rozproszony, a akcjonariuszami często są inne podmioty instytucjonalne. Natomiast prywatni przedsiębiorcy są na ogół właścicielami firm małej lub średniej wielkości, przynoszących relatywnie mniejsze dochody.

Tabela 2

Zawody i funkcje	Postrzegana wysokość zarobków w poszczególnych grupach zawodowych	Stosunek postrzeganych zarobków poszczególnych grup zawodowych do postrzeganych zarobków dyrektora firmy prywatnej
	w złotych	
Dyrektor firmy prywatnej	27 344	1
Prezydent	24 953	1 : 1,1
Premier	22 793	1 : 1,2
Dyrektor firmy państwowej	21 125	1 : 1,3
Minister	15 981	1 : 1,7
Prywatny przedsiębiorca	15 579	1 : 1,8
Posel	12 145	1 : 2,3
Wojewoda	10 840	1 : 2,5
Polityk	10 191	1 : 2,7
Burmistrz	9513	1 : 2,9
Sędzia	7150	1 : 3,8
Ksiądz	5206	1 : 5,3
Profesor uniwersytetu	5201	1 : 5,3
Lekarz	3925	1 : 7,0
Oficer wojska	3739	1 : 7,3
Inżynier	3595	1 : 7,6
Urzędnik	3465	1 : 7,9
Radny gminny	2829	1 : 9,7
Robotnik w prywatnej fabryce	2520	1 : 10,9
Górnik	2367	1 : 11,6
Policjant	2194	1 : 12,5
Nauczyciel	1611	1 : 17,0
Rolnik indywidualny	1211	1 : 22,6
Robotnik w państwowej fabryce	1138	1 : 24,0
Pielęgniarka	1029	1 : 26,6
Sprzątaczk	736	1 : 37,2

³ Por. INTERIA.PL: „Milioner na etacie”, 9. 06. 2004.

ZMIANY POSTRZEGANYCH ZAROBKÓW

Porównanie średnich zarobków postrzeganych w maju 2004 roku ze średnimi uzyskanymi w poprzednim naszym badaniu na ten temat, zrealizowanym w 1999 roku⁴, pokazuje, iż - w odczuciu społecznym - we wszystkich zawodach, o które pytaliśmy respondentów, nastąpił nominalny wzrost dochodów.

Zdaniem badanych, w stosunku do roku 1999 najbardziej (o 188%) wzrosły zarobki urzędników. Niewiele niższy wzrost wynagrodzeń nastąpił - według ankietowanych - w przypadku robotników zatrudnionych w prywatnych fabrykach (o 163%). Wśród grup zawodowych, które w opinii społecznej w ciągu minionych pięciu lat co najmniej podwoiły swoje zarobki, są też dyrektorzy firm państwowych, profesorowie uniwersyteccy, premier, prezydent, ministrowie i sędziowie.

Najmniejszy wzrost dochodów przypisywany jest radnym gminnym - zdaniem badanych w porównaniu z rokiem 1999 ich zarobki wzrosły jedynie o 16%.

Postrzegany wzrost zarobków poszczególnych grup zawodowych nie zniwelował postrzeganej przez społeczeństwo ich rozpiętości. W ciągu ostatnich pięciu lat zwiększyła się - w odczuciu społecznym - rozpiętość dochodów w Polsce, mierzona relacją postrzeganych zarobków Prezydenta RP i sprzątaczkę (dwóch najbardziej skrajnych grup dochodowych w 1999). W 1999 roku - w opinii badanych - zarobki sprzątaczkę wynosiły 5% zarobków prezydenta, a obecnie zaledwie 3%.

⁴ Por. komunikat CBOS „Jakie są nasze zarobki, a jakie powinny być? Zarobki postrzegane i postulowane”, marzec 1999.

Tabela 3

Zawody i funkcje	Postrzegana wysokość zarobków w poszczególnych grupach zawodowych		Zmiany postrzeganych zarobków w latach 1999 - 2004
	II 1999	V 2004	
	w złotych		w procentach
Urzędnik	1205	3465	+188
Robotnik w prywatnej fabryce	959	2520	+163
Dyrektor firmy państwowej	8387	21 125	+152
Profesor uniwersytetu	2329	5201	+123
Premier	10 560	22 793	+116
Prezydent	12 319	24 953	+103
Minister	7953	15 981	+101
Sędzia	3557	7150	+101
Polityk	5132	10 191	+99
Lekarz	2008	3925	+95
Prywatny przedsiębiorca	8115	15 579	+92
Posel	6453	12 145	+88
Ksiądz	2905	5206	+79
Nauczyciel	925	1611	+74
Burmistrz	5559	9513	+71
Rolnik indywidualny	715	1211	+69
Oficer wojska	2276	3739	+64
Inżynier	2233	3595	+61
Policjant	1488	2194	+47
Pielęgniarka	743	1029	+38
Robotnik w państwowej fabryce	885	1138	+29
Sprzątaczką	574	736	+28
Wojewoda	8495	10 840	+28
Górnik	1886	2367	+26
Radny gminny	2435	2829	+16

ZAROBKI POSTULOWANE.

SPOŁECZNIE DOPUSZCZALNA ROZPIĘTOŚĆ ZAROBKÓW

Hierarchia zarobków postulowanych i społecznie dopuszczalna rozpiętość zarobków

W odczuciu społecznym najwięcej w Polsce powinien zarabiać prezydent. Opinie w tej kwestii są stabilne od 1994 roku.

Społecznie akceptowane są wysokie dochody dyrektorów firm prywatnych, jednak nie powinny one, zdaniem Polaków, przekraczać zarobków prezydenta. Postulowane zarobki dyrektorów firm prywatnych kształtują się na poziomie 76% dochodów prezydenta. Polacy dopuszczają natomiast, żeby pełnienie funkcji premiera wiązało się z nieco niższymi dochodami niż zarobki dyrektorów firm prywatnych. Postulowane zarobki ministrów są natomiast nie tylko niższe niż zarobki menedżerów w sektorze prywatnym, ale także niższe niż dochody prywatnych przedsiębiorców.

Dyrektorzy firm państwowych powinni - zdaniem respondentów - zarabiać mniej od swych kolegów w sektorze prywatnym. Sektor własności nie powinien mieć natomiast wpływu na zarobki zatrudnionych w nim robotników.

Na ostatnim miejscu omawianej hierarchii postulowanych zarobków znalazła się - od lat zajmująca to miejsce - sprzątaczką. W opinii badanych jej zarobki powinny wynosić 7% zarobków prezydenta.

W porównaniu z rokiem 1999 nie zmieniło się społecznie dopuszczalne zróżnicowanie zarobków mierzone relacją postulowanych zarobków Prezydenta RP i sprzątaczką.

Tabela 4

Zawody i funkcje	Postulowana wysokość zarobków w poszczególnych grupach zawodowych	Stosunek postulowanych zarobków poszczególnych grup zawodowych do postrzeganych zarobków prezydenta
	w złotych	
Prezydent	17 114	1
Dyrektor firmy prywatnej	13 049	1 : 1,3
Premier	12 484	1 : 1,4
Prywatny przedsiębiorca	9214	1 : 1,9
Minister	8681	1 : 2,0
Dyrektor firmy państwowej	8507	1 : 2,0
Wojewoda	7008	1 : 2,4
Sędzia	6012	1 : 2,8
Burmistrz	5598	1 : 3,1
Profesor uniwersytetu	5498	1 : 3,1
Posel	4887	1 : 3,5
Lekarz	4435	1 : 3,9
Polityk	4298	1 : 4,0
Inżynier	4082	1 : 4,2
Oficer wojska	3940	1 : 4,3
Górnik	3688	1 : 4,6
Policjant	3244	1 : 5,3
Nauczyciel	2474	1 : 6,9
Rolnik indywidualny	2460	1 : 7,0
Ksiądz	2361	1 : 7,2
Robotnik w państwowej fabryce	2110	1 : 8,1
Robotnik w prywatnej fabryce	2108	1 : 8,1
Urzędnik	2080	1 : 8,2
Pielęgniarka	1856	1 : 9,2
Radny gminny	1795	1 : 9,5
Sprzątacza	1220	1 : 14,0

Zmiany postulowanych zarobków

W porównaniu z rokiem 1999 odnotowaliśmy wzrost społecznie postulowanych dochodów wszystkich grup zawodowych, których dotyczyło omawiane badanie, jednak jest on przeciętnie mniejszy niż wzrost zarobków postrzeganych. Jedynie w przypadku czterech grup zawodowych - górników, robotników w państwowych fabrykach, sprzątaczek i policjantów - procentowy wzrost postulowanych zarobków jest wyższy niż wzrost zarobków postrzeganych w latach 1999 i 2004.

Największy wzrost odnotowaliśmy w przypadku postulowanych zarobków oficerów wojska (o 60%), dyrektorów firm państwowych (o 59%), inżynierów (o 58%) i burmistrzów (o 58%). Najmniej (o 6%) wzrosły postulowane przez opinię społeczną zarobki radnych gminnych.

Tabela 5

Zawody i funkcje	Postulowana wysokość zarobków w poszczególnych grupach zawodowych		Zmiany postulowanych zarobków w latach 1999 - 2004
	II 1999	V 2004	
	w złotych		w procentach
Oficer wojska	2465	3940	+60
Dyrektor firmy państwowej	5335	8507	+59
Inżynier	2578	4082	+58
Burmistrz	3544	5598	+58
Prywatny przedsiębiorca	6025	9214	+53
Policjant	2151	3244	+51
Minister	5778	8681	+50
Lekarz	2987	4435	+48
Sędzia	4060	6012	+48
Urzędnik	1435	2080	+45
Górnik	2586	3688	+43
Robotnik w państwowej fabryce	1496	2110	+41
Polityk	3041	4298	+41
Profesor uniwersytetu	3981	5498	+38
Rolnik indywidualny	1780	2460	+38
Ksiądz	1726	2361	+37
Prezydent	12 484	17 114	+37
Sprzątaczką	890	1220	+37
Nauczyciel	1820	2474	+36
Robotnik w prywatnej fabryce	1559	2108	+35
Pielęgniarka	1386	1856	+34
Premier	9356	12 484	+33
Posel	3709	4887	+32
Wojewoda	5590	7008	+25
Radny gminny	1692	1795	+6

Różnice między zarobkami postulowanymi a postrzeganymi

Porównanie wartości średnich zarobków postrzeganych i postulowanych poszczególnych grup zawodowych pokazuje, które z nich i w jakim stopniu są przez Polaków oceniane jako nieadekwatne.

Ogólnie rzecz biorąc, zarobki jedenastu wymienionych w badaniu grup zawodowych odbierane są jako zbyt niskie, a piętnastu - jako zbyt wysokie. Co ciekawe, skala postulowanych redukcji jest mniejsza (od 16% do 60%) niż skala podwyżek (od 5% do 103%).

Jako najbardziej zbliżone do społecznych oczekiwań, choć nieco zbyt niskie (o 5%-6%), postrzegane są dochody dwóch grup zawodowych: profesorów uniwersyteckich i oficerów wojska.

Najbardziej zaniżone są - w opinii społecznej - dochody rolników indywidualnych. Wyniki badania pokazują, iż społecznie akceptowane byłoby nawet ich podwojenie (wzrost o 103%). Do grup o szczególnie zaniżonych zarobkach należą też, zdaniem badanych, robotnicy w państwowych fabrykach (postulowany wzrost zarobków o 85%) i pielęgniarki (o 80%).

Jako szczególnie zawyżone odbierane są zarobki posłów i dyrektorów firm państwowych (postulat zmniejszenia o 60%) oraz polityków (zmniejszenie o 58%).

Tabela 6

Zawody i funkcje	Jak Pan(i) sądzi, ile obecnie, przeciętnie miesięcznie, zarabiają ludzie pracujący w następujących zawodach lub pełniący określone funkcje, a ile, Pana(i) zdaniem, powinny zarabiać te osoby?		Różnica między zarobkami postrzeganymi a postulowanymi (za 100% przyjęto zarobki postrzegane)
	Postrzegana wysokość zarobków	Postulowana wysokość zarobków	
	w złotych		w procentach
Rolnik indywidualny	1211	2460	+103
Robotnik w państwowej fabryce	1138	2110	+85
Pielęgniarka	1029	1856	+80
Sprzątaczką	736	1220	+66
Górnika	2367	3688	+56
Nauczyciel	1611	2474	+54
Policjant	2194	3244	+48
Inżynier	3595	4082	+14
Lekarz	3925	4435	+13
Profesor uniwersytetu	5201	5498	+6
Oficer wojska	3739	3940	+5
Robotnik w prywatnej fabryce	2520	2108	-16
Sędzia	7150	6012	-16
Prezydent	24 953	17 114	-31
Wojewoda	10 840	7008	-35
Radny gminny	2829	1795	-37
Urzędnik	3465	2080	-40
Prywatny przedsiębiorca	15 579	9214	-41
Burmistrz	9513	5598	-41
Premier	22 793	12 484	-45
Minister	15 981	8681	-46
Dyrektor firmy prywatnej	27 344	13 049	-52
Ksiądz	5206	2361	-55
Polityk	10 191	4298	-58
Dyrektor firmy państwowej	21 125	8507	-60
Posel	12 145	4887	-60

**RÓŻNICE MIĘDZY ZAROBKAMI POSTRZEGANYMI A POSTULOWANYMI
W LATACH 1994 - 2004**

Porównanie wyników ostatniego sondażu z wynikami badań, które przeprowadzaliśmy w latach 1994 - 1999, pokazuje, że nasiliło się społeczne przekonanie, iż nieadekwatnie wysokie zarobki osiągają osoby sprawujące wysokie funkcje kierownicze w sektorze publicznym oraz - ogólnie - politycy. Dotyczy to zarówno funkcji politycznych, takich jak: poseł, minister, premier, burmistrz, radny gminny, prezydent, jak też dyrektorów firm państwowych.

W porównaniu z rokiem 1999 znacząco nasiliło się także społeczne przekonanie, iż zbyt wysokie zarobki osiągają urzędnicy oraz prywatni przedsiębiorcy. Zjawisko to dotyczy także księży.

Tabela 7

Zawody i funkcje	Wyrażona w procentach różnica między zarobkami postrzeganymi a postulowanymi (za 100% przyjęto zarobki postrzegane)				
	II 1994	I 1995	VII 1996	II 1999	V 2004
Dyrektor firmy państwowej	-13	-27	-39	-36	-60
Poseł	-28	-32	-38	-43	-60
Polityk	-22	-29	-22	-41	-58
Ksiądz	-48	-46	-41	-41	-55
Dyrektor firmy prywatnej	-	-	-	-	-52
Minister	-14	-21	-25	-27	-46
Premier	-9	-19	-18	-11	-45
Prywatny przedsiębiorca	-16	-26	-17	-26	-41
Burmistrz	-	-	-	-36	-41
Urzędnik	+27	+27	+25	+19	-40
Radny gminny	-	-	-	-31	-37
Wojewoda	-	-	-	-34	-35
Prezydent	-20	-28	-15	+1	-31
Robotnik w prywatnej fabryce	+45	+49	+59	+63	-16
Sędzia	-	+22	+19	+14	-16
Oficer wojska	+11	+10	+6	+8	+5
Profesor uniwersytetu	+45	+58	+36	+71	+6
Lekarz	+56	+52	+30	+49	+13
Inżynier	+32	+33	+24	+15	+14
Policjant	+35	+35	+26	+45	+48
Nauczyciel	+76	+69	+65	+97	+54
Górnik	+64	+39	+50	+37	+56
Sprzątaczką	+50	+56	+59	+55	+66
Pielęgniarka	-	-	-	+87	+80
Robotnik w państwowej fabryce	+70	+72	+69	+69	+85
Rolnik indywidualny	+95	+90	+85	+149	+103

Grupą zawodową, której zarobki postrzegane są jako najbardziej odbiegające *in minus* od wartości postulowanych, są tradycyjnie rolnicy indywidualni. Obecnie, w stosunku do roku 1999, zmalało poczucie, że zarobki tej grupy zawodowej są zbyt niskie, jednak nadal jest ono silniejsze niż w latach 1994 - 1996.

W porównaniu z poprzednimi badaniami zwiększyła się rozbieżność między postrzeganymi i postulowanymi zarobkami robotników w państwowych fabrykach. Propozycje znacznego podwyższenia dochodów tej grupy współwystępują z postulatami niewielkiego obniżenia zarobków robotników w prywatnych fabrykach, co jest zapewne efektem opisanego wcześniej społecznego oczekiwania wyrównania dochodów tych dwu grup.

Znacząco zmniejszyła się obecnie rozbieżność między postrzeganymi a postulowanymi zarobkami profesorów uniwersyteckich, lekarzy i nauczycieli. Mimo iż - w opinii badanych - grupy te nadal zarabiają mniej, niż powinny, ich wynagrodzenia stają się coraz bardziej adekwatne do oczekiwań społecznych.

«

« «

W miarę upływu lat wyraźnie zwiększa się postrzegana przez badanych rozpiętość zarobków, nie wzrasta jednak akceptacja takiego zjawiska - dopuszczalna społecznie rozpiętość dochodów pozostała na poziomie z roku 1999.

Stwierdzona w badaniu tendencja do spłaszczania struktury zarobków w Polsce znajduje wyraz raczej w postulowaniu podwyższania wynagrodzeń najniższych niż obniżania najwyższych.

Opracowała
Barbara BADORA